

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Xeografía Humana de Galicia		Código	710G01034
Titulación	Grao en Humanidades			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Armas Dieguez, Pedro Ramon	Correo electrónico	pedro.armas@udc.es	
Profesorado	Armas Dieguez, Pedro Ramon	Correo electrónico	pedro.armas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Geografía de la sociedad humana y de sus relaciones con el medio en Galicia, introduciendo al estudio de la población, de las actividades económicas y de los paisajes rurales y urbanos en Galicia.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecemento do espazo e do territorio
A5	Coñecemento de estratexias de desenvolvemento cultural e medioambiental
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B8	Comunicación oral e escrita nas linguas propias
B10	Capacidade de análise e de síntese.
B11	Capacidade de xestión da información relevantes.
B21	Sensibilidade social, senso da xustiza e da equidade e sensibilidade cara á desigualdade
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Conocer el espacio y del territorio	A3	B4	C6
	A5	B8	C8
		B10	
		B11	
		B21	
Conocer las estrategias de desarrollo cultural y medioambiental	A3	B4	C6
	A5	B8	C8
		B10	
		B11	
		B21	

Contidos	
Temas	Subtemas

Parte I Xeografía Humana de Galicia Xeral	1. Xeografía humana de Galicia: definición e fontes 2. Xeografía humana: paisaxes culturais galegas 3. Xeopolítica: rexión periférica 4. Xeopolítica: organización do territorio. 5. Xeodemografía: evolución e estrutura da poboación galega. 6. Xeodemografía: mobilidade da poboación galega.
Parte II Xeografía Humana de Galicia Aplicada	7. Xeografía rural: procesos de modernización. 8. Xeografía rural: paisaxes rurais galegas. 9. Xeografía industrial: procesos de industrialización. 10. Xeografía industrial: paisaxes industriais galegas. 11. Xeografía urbana: procesos de urbanización. 12. Xeografía urbana: paisaxes urbanas galegas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A3 A5 B8 B10 B11 C6	10	15	25
Prácticas a través de TIC	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	20	10	30
Lecturas	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	10	10	20
Mapa conceptual	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	2	8	10
Actividades iniciais	B8 B10 B11 B21	2	18	20
Aprendizaxe colaborativa	B8 B10 B11 B21 C6 C8	10	10	20
Discusión dirixida	A3 A5 B8 B10 B11	10	15	25
Atención personalizada		0	0	0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Análise de escalas de hábitat: cidades, vilas, aldeas.
Prácticas a través de TIC	Interpretación cartográfica. Percepción da paisaxe a partires de material audiovisual.
Lecturas	Comentario de textos xeográficos.
Mapa conceptual	Interpretación de mapas conceptuais.
Actividades iniciais	Cñecemento básico do territorio galego.
Aprendizaxe colaborativa	Participación cualitativa.
Discusión dirixida	Participación cualitativa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
	Ademáis da titoría cotiá, a atención personalizada está contemplada para a dinamización de equipas de traballo e planificación da iniciación á investigación.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Mapa conceptual	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	Rigor e aportación documental	10
Aprendizaxe colaborativa	B8 B10 B11 B21 C6 C8	Participación cuantitativa e sobre todo cualitativa	20
Estudo de casos	A3 A5 B8 B10 B11 C6	Participación cuantitativa e sobre todo cualitativa	20
Prácticas a través de TIC	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	Participación cuantitativa e sobre todo cualitativa	20
Discusión dirixida	A3 A5 B8 B10 B11	Participación cuantitativa e sobre todo cualitativa	20
Lecturas	A3 A5 B4 B8 B10 B11 B21 C6 C8	Comprensión da bibliografía recomendada, textos traballados na clase e comentarios	10

Observacións avaliación
?Aquellos/as alumnos/as que tenham algunha clase de excepcionalidade para asistir a clase legalmente concedida, que hablen con el/la profesor/a a comezos do curso para establecer as tutorías e os sistemas de avaliación correspondentes.?

Fontes de información	
Bibliografía básica	AAVV (1996): Galicia. Xeografía, Hércules Ed., A Coruña, varios tomos.AAVV (1998): Trabaios prácticos de Geografía Humana. Madrid, Síntesis. AAVV (2005) Geografía Humana Madrid, UNED.Albet, A. & Benejam, J. (2000): Una Geografía Humana renovada. Lugares e rexións en un mundo global, Madrid, Vicens-Vives.Bailly, A.S. & Beguin, H. (1996): Introducción a la Geografía Humana. París, Masson.Bielza de Ory, V. et Alt. (1993): Geografía General. Geografía Humana, Taurus, Madrid, tomo 2.Carreras, C. (1998): Geografía Humana. Barcelona, Universidad de Barcelona.Estébanez, J., Puyol, R. & Méndez, R. (1995): Geografía Humana. Madrid, Cátedra.García Ramón M.D. et alt. (1996): Geografía rural, Síntesis, Madrid.Hiernaux, D. & Lindon, A. (2006): Tratado de Geografía Humana, Anthropos, Barcelona.Johnston R.J. et alt. (2000): Geografía Humana, Dicc. Akal, Madrid.Llano P. de (1996): A arquitectura popular galega: razón e construción, COAG, Santiago.Molinero F. (1990): Los espacios rurales. Agricultura y sociedade en el mundo, Ariel, Barcelona.Nogué J. & Vicente J. (2001): Geopolítica, identidade e globalización, Ariel, Barcelona.Nogué, J. & Romero, J. (2006): Las otras Geografías, Valencia, Tirant lo Blanch.Philippe, M. (2001): Geografía aplicada, Ariel, Barcelona.Precedo A. & Villarino M. (1994): La localización industrial, Síntesis, Madrid.Precedo A. (1999): Geografía humana de Galicia, Oikos-Tau, Barcelona.Puyol, R. coord. (1999): Geografía Humana. Madrid, Síntesis.Romero, J. coord. (2004): Geografía Humana. Barcelona, Ariel.Vinuesa J. & Vidal M.J. (1991): Los procesos de urbanización, Síntesis, Madrid.Zárate, M.A. (2006): Glosario y prácticas de Geografía Humana, Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías